

Bild för grundlärare med inriktning mot arbete i fritidshem. Tillval variant II **Art and Design for Teachers Working in Leisure-Time Centres**

30 högskolepoäng

30 credits

Ladokkod: CGFB31

Revision: 1.1

Fastställt av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2021-03-09

Gäller från: VT 2021

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Utbildningsvetenskap: Bild och visuellt lärande (G2F)

Utbildningsområde: Undervisning 43%, Design 42%, Verksamhetsförlagd utbildning 15%

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap praktisk-estetiska ämnen

Förkunskapskrav: Godkänt resultat från all VFU i tidigare terminer inom ramen för Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Innehåll

Delkurs 1: Konstteori, IKT och bild, bildframställning och didaktik, 15 hp

Kursens fokus vilar på bildvetenskap, didaktik, bildanalys, bildframställning, med förankring i aktuell forskning. Kursen belyser och problematiserar de estetiska uttrycksformernas betydelse som uttrycksmedel, kommunikationslänk och arbetsmetod i ett didaktiskt perspektiv. Vidare belyser kursen historiska perspektiv på konst, arkitektur och formgivning. Fokus vilar på bildframställning, bildvetenskap och bildanalys. I bildframställningen studeras 2 och 3-dimensionella uttrycksformer som målning, teckning, tryck, skulptur, collage, rumsuppfattning, montage, visualisering och dokumentation. I bildvetenskapen studeras bildspråkets utveckling och visuell förståelse hos barn och ungdom i ett forsknings- och lärandeperspektiv. I bildanalysen slutligen, reses frågor rörande bildens möjligheter att skapa betydelse. Här studeras hur bilder via språkliga och visuella strategier som exempelvis tecken, miljöer och kulturtypisk semiotik kommunicerar mening. I kursen planerar också studenten undervisning i syfte att främja lust och kreativt skapande. Vidare framställer studenten egna bilder med hjälp av hantverksbaserade metoder och tekniker, men också med hjälp av metoder inom datorteknik. I såväl det egna bildframställandet som i samband med planering av undervisning ställs krav på studenten att synliggöra hur hållbarhetsperspektivet är beaktat. Vidare erbjuds studenten möjligheter att tillägna sig ett kritiskt perspektiv på bildens meningsskapande och en bild- och kulturhistorisk allmänbildning som ger kunskaper om bildens och bildkonstens betydelse för en hållbar samhällsutveckling. Studenten utmanas vidare till kontinuerliga didaktiska reflektioner kring kursinnehållet.

Delkurs 2: Bildframställning och didaktik, 15 hp

Kursen fördjupar den tidigare kursens fokus på bildframställning och didaktik, med förankring i aktuell forskning. Betoningen ligger på att utveckla den praktisk/estetiska färdigheten där studenten framställer egna bilder med hjälp av hantverksbaserade metoder och tekniker, och materialkunskap. Vidare betonas den didaktiska reflektionen och förmågan att planera, dokumentera och genomföra undervisning i bildämnet. Den praktisk/estetiska färdigheten ska leda till planering och undervisning i skolans verksamhet. Bedömning av elevers visade kunskaper samt betygssättning ingår som moment i kursen, liksom 3 veckors verksamhetsförlagd utbildning, då studenten planerar, genomför och utvärderar undervisning i ämnet bild. Här genomför också studenten ett videopaper, en filmad bildlektion, som utvärderas vid ett uppföljande seminarium.

Mål

Studenten ska efter avslutad kurs kunna, med avseende på

Delkurs 1: Konstteori, IKT och bild, bildframställning och didaktik, 15 hp

1. Kunskap och förståelse

1.1 kritiskt reflektera kring bilders kommunikativa kapacitet och möjligheter att producera mening, där också faktorer som kön, klass och etnicitet beaktas

1.2 beskriva och värdera förmågan att analysera och samtala om bilder och förståelsen av bilder som bärare av betydelser,

bilden som meningsskapande och bilders innehåll

1.3 bearbeta, granska och tolka bilder, former, tecken och symboler samt resonera kring hur undervisning utifrån sådana visuella och semiotiska utgångspunkter kan motiveras och genomföras

1.4 redogöra för och uppvisa förtrogenhet med kulturverksamhet inom bildens område, där ett hållbarhetsperspektiv på miljö och inkludering beaktas

1.5 tillägna sig ett kritiskt perspektiv på bildens meningsskapande och en bild- och kulturhistorisk allmänbildning som ger kunskaper om bildens och bildkonstens betydelse i ett hållbart samhällsperspektiv

1.6 söka, granska och värdera för kursen relevant vetenskaplig litteratur

2. Färdighet och förmåga

2.1 kommunicera genom och undervisa med hjälp av digitala och kreativa metoder i ämnet bild där också perspektivet hållbar utveckling beaktas

Delkurs 2: Bildframställning och didaktik, 15 hp

1. Kunskap och förståelse

1.1 genomföra analys och bedömning av elevers visade kunskaper inom bildämnet med hjälp av pedagogisk dokumentation

1.2 söka, granska och värdera för kursen relevant vetenskaplig litteratur

2. Färdighet och förmåga

2.1 i samråd med VFU-lärare formulera mål, planera, leda, genomföra, utvärdera och dokumentera bildundervisning med stöd i aktuell bilddidaktisk forskning och utifrån relevanta styrdokument för ämnet bild

2.2 kommunicera genom och undervisa med hjälp av digitala och kreativa metoder i ämnet bild där också perspektivet hållbar utveckling beaktas

2.3 framställa bilder och former med hjälp av olika redskap, material och tekniker, med syfte att stödja estetiska läroprocesser hos elever

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 analysera, motivera och bedöma elevers visade kunskaper inom bildämnet samt motivera och sätta betyg

3.2 i mötet med elever och kollegor använda ämneskunskaper och ämnesdidaktiska begrepp i ett relevant yrkesspråk

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

Delkurs 1: Konstteori, IKT och bild, bildframställning och didaktik, 15 hp

- föreläsningar
- seminarier
- studiebesök
- eget praktiskt arbete
- laborativt arbete individuellt och i grupp

Delkurs 2: Bildframställning och didaktik, 15 hp

- föreläsningar
- seminarier
- eget praktiskt arbete
- verksamhetsförlagd utbildning
- videopaper
- laborativt arbete individuellt och i grupp

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Delkurs 1: Konstteori, IKT och bild, bildframställning och didaktik, 15 hp

(IN01) Delkurs 1: Portfolio

Inlämning

Lärandemål: 1.4, 1.5, 1.6

Högskolepoäng: 8,0

Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(RE01) Delkurs 1: Presentation av portfolio

Redovisning

Lärandemål: 2.1
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(SE01) Delkurs 1: Seminarier

Redovisning
Lärandemål 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

(TE01) Delkurs 1: Tentamen

Individuell skriftlig tentamen
Lärandemål: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6
Högskolepoäng: 5,0
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

Delkurs 2: Bildframställning och didaktik, 15 hp

(IN02) Delkurs 2: Estetisk praktisk färdighet

Inlämning
Lärandemål: 2.3
Högskolepoäng: 9,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(NÄ01) Delkurs 2: VFU

Verksamhetsförlagd utbildning
Lärandemål: 2.1, 2.2, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 4,5
Betygsskala: Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd

(SE02) Delkurs 2: Seminarier

Redovisning
Lärandemål: 1.1, 1.2, 3.1, 3.2
Högskolepoäng: 1,0
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Det maximala antalet examinationstillfällen för varje examination i kursen är 5. Ett förbrukat examinationstillfälle är en examination där studenten har fått betyg (U/G/VG).

Den sammanhängande VFU-perioden är en examination där 100% närvaro gäller. Bedömning av den verksamhetsförlagda utbildningen sker enligt ett systemiserat och validerat bedömningsformulär. Det maximala antalet examinationstillfällen för verksamhetsförlagd utbildning är två. Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning, eller motsvarande, om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att barns/elevs säkerhet, integritet eller föräldrars förtroende för verksamheten riskeras. När verksamhetsförlagd utbildning avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle är förbrukat. I sådana fall skall en individuell utvecklingsplan upprättas av examinator i samråd med studenten. Student som underkänts i den praktiska delen har möjlighet att genomgå ytterligare ett verksamhetsförlagt utbildningstillfälle på denna kurs såvida inte två examinationstillfällen redan förbrukats. Om student på eget initiativ avbryter verksamhetsförlagd utbildning, leder avbrottet till att studenten underkänns på kursen. Studenten erbjuds i sådant fall en ny praktikperiod i samband med nästa kurstillfälle såvida inte det maximala antalet examinationstillfällen redan uppnåtts.

Betyg grundas på en samlad bedömning av studentens kunskaper, färdigheter och värderingsförmåga. Betyg bestäms av särskilt utsedd lärare (examinator) (Högskoleförordningen, 6 kap 18-19 §§). Väl godkänd, VG, på hel kurs kan student erhålla när student har VG på mer än 50% av de poäng som är VG-grundande.

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kurslitteraturen är i huvudsak på svenska, men kurslitteratur på engelska förekommer.

Bedömningsstöd i bild, årskurs 6 (2014). Stockholm: Skolverket (46 s)

Blandy, Doug (2011). Sustainability, Participatory Culture, and the Performance of Democracy: Ascendant Sites of Theory and Practice in Art Education. *Studies in Art Education: A Journal of Issues and Research*, 52 (3), s. 243-255 (13 s)

Frid, Johan (2002). *Intro - bild: skapa kommunicera förstå*. Löddeköpinge: Didacta Texel (312 s)

Frid, Johan (2011). *Intro – Form*. Löddeköpinge: Didacta Texel (280 s)

Frid, Johan & Nilsson, Karl-Johan (2008). *Intro - skapa: bild, färg och form*. Löddeköpinge: Didacta Texel (338 s)

Inwood, Hilary (2010). Shades of Green: Growing Environmentalism through Art Education. *Art Education*, 63 (6), s. 33-38 (6 s)

Karlsson, Sten-Gösta & Lövgren, Staffan (2001). *Bilder i skolan*. Lund: Studentlitteratur, s. 85-98 (14 s)

Kommentarmaterial till kursplanen i bild (reviderad 2017) [Elektronisk resurs]. (2017). Skolverket (25 s)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011: reviderad 2019. Sjätte upplagan (2019). [Stockholm]: Skolverket (utdrag, ca 30 s)

Westling, Karolina (2014). Mediekunnighet som lek – kameraövningar och filmsamlingar med yngre barn. I Bendroth Carlsson, Marie & Karlsson Häikö, Tarja. *Bild, konst och medier för yngre barn. Kulturella redskap och pedagogiska perspektiv*. Lund: Studentlitteratur, s. 135-149 (15 s)

Åsén, Gunnar (red.) (2017). *Bildundervisning och lärande genom bilder*. Liber: Stockholm (193 s)

Ytterligare litteratur kan tillkomma enligt lärares anvisningar.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Kursen ingår som valbar tillvalskurs i Grundlärarutbildning med inriktning mot arbete i fritidshem, 180 hp.